

Spis treści

Spis ilustracji	10
Podziękowania	14
1. <i>Czemu rodziłem się z tak inną twarzą?</i>	17
2. <i>Cała Biblia jest pełna Imaginacji i Wizji</i>	29
3. <i>Cokolwiek widzimy, Wizją jest</i>	32
4. <i>Od Wczesnej Młodości poświęciłem się Sztuce Rytowniczej</i>	40
5. <i>Każde Ja jest Wieczne</i>	53
6. <i>Świątynia zbudowana przez Dzieci Albiona</i>	57
7. <i>Nie chcemy ani greckich, ni rzymskich Modeli</i>	71
8. <i>Mój Wzrok zawsze spoczywa na tobie</i>	91
9. <i>Ocean Pracy</i>	112
10. <i>Ucił...</i>	142
11. <i>W Lambeth wzniesliśmy Fundamenty</i>	148
12. <i>miażdżące Koła</i>	153
13. <i>Wewnętrzny Dziedziniec Jeruzalem</i>	155
14. <i>wściekle ślepią</i>	167
15. <i>krocząc wśród płomieni</i>	174
16. <i>Biblia Piekła</i>	199
17. <i>Sen Newtona</i>	229
18. <i>Robię swoje</i>	233
19. <i>Dolina Felpham</i>	253
20. <i>Oskarżyciel Scofield</i>	289
21. <i>Rozpacz</i>	301
22. <i>zorganizowane i precyzyjnie wyartykułowane</i>	336
23. <i>powstańcie w Uniesieniu</i>	357
24. <i>ukrywałem się</i>	359
25. <i>nie rysunek, lecz inspiracja</i>	380
26. <i>słowa unoszą się po pokoju</i>	397
27. <i>powstanę</i>	419
28. <i>Imaginacja, która żyje wiecznie</i>	423
Przypisy	436
Bibliografia	453
Bibliografia dostępna w języku polskim	461
Indeks osobowy	463

Spis ilustracji

Dzieła Blake'a wykorzystane w tekście jako ilustracje

Strona

- 16: *Portrety Williama Blake'a w wieku lat 28 i 69*. Własność państwa Mellonów, Upperville, Virginia;
- 28: *Ilustracje do Księgi Hioba*: Hiob z córkami;
- 54: *Józef z Arymatei pośród skał Albionu*;
- 59: *Nagrobek Aymera de Valence*, widok z boku. Bodleian Library, Oxford;
- 59: *Nagrobek królowej Filippy*, widok z góry. Bodleian Library, Oxford;
- 69: *Lądowanie Brutusa u wybrzeży Anglii*. Własność Roberta H. Taylora, Princeton, New Jersey;
- 86: *Zaraza*. City of Bristol Museum i Art Gallery;
- 108: *Józef dający się rozpoznać swoim braciom*. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
- 109: *Śmierć żony Ezechiela*. Philadelphia Museum of Art;
- 115: *Pieśni Doświadczenia* (detal ze strony tytułowej);
- 127: *Tyriel podtrzymujący umierającą Myratanę i przeklinający swoich synów*. Yale Center for British Art;
- 132: *Nadejście zagłady*;
- 133: *Wszystkie Religie są Jedną*: frontysepis; strona tytułowa; Argument;
- 135: *Księga Thel*: „Natenczas Thel zdumiona ujrzała Robaka w łożu z rosy”;
- 138: *Pieśni Niewinności* (frontysepis);
- 144: *Majowe Święto w Londynie* (rycina Blake'a według Collinsa);
- 163: *Dla Dzieci: Bramy Raju*: „Ziemia”; „Powietrze”; „Chcę! Chcę!”; „Wiekowa Ignorancja”;
- 164: *Dla Dzieci: Bramy Raju*: „Wrota Śmierci”; „I rzekłem Robakowi, Tyś jest mą matką i siostrą”;
- 180: *Zaślubiny Nieba i Piekła*: Przysłowia Piekła;
- 196: *Ameryka* (frontysepis);
- 203: Rycina z *Opowieści z Surinamu* Stedmana;
- 212: *Księga Urizen*: „Los zawył w ponurym otępieniu”;
- 225: *Dom Śmierci*. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
- 227: *Los i Ork*. Tate Gallery, Londyn;
- 230: *Newton*. Lutheran Church in America, Glen Foerd, Torresdale, Filadelfia;
- 239: *Nocne rozmyślenia*: „To winni namalować Anieli” (Noc Druga);
- 241: *Vala albo Cztery Zoa*: „Pieśń Wiekowej Matki” (Noc Pierwsza);
- 260: Domek Blake'a w Felpham, ilustracja z *Miltona*;
- 285: *Duch Samuela ukazujący się Saulowi*. National Gallery of Art, Washington, D.C.;
- 286: *Trzy Marie u Grobu*. Fitzwilliam Museum, Cambridge;

- 299: *Milton: „WILLIAM”*;
 307: *Chrystus w grobie, strzeżony przez Anioły*. Victoria & Albert Museum, Londyn;
 309: *Zmartwychwstanie*. Fogg Art Museum, Uniwersytet Harvarda;
 310: *Milton* (strona tytułowa);
 332: *Vala albo Cztery Zoa*: plansza z Nocy Trzeciej;
 335: *Vala albo Cztery Zoa*: detal z ostatniej planszy z Nocy Dziewiątej;
 352: *Hymn na Boże Narodzenie: „Zwiastowanie Pasterzom”*. The Whitworth Art Gallery, uniwersytet w Manchesterze;
 354: *Adam nazywający Zwierzęta*. Glasgow Museums, Kolekcja Stirlinga Maxwella, Pollok House;
 356: *Wizja Sądu Ostatecznego*. National Trust, Petworth House, Sussex;
 364: *Raj odzyskany: „Kuszenie trzecie”*. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
 370: *Milton: „Zniszczyć Samosobność”*;
 372: *Jeruzalem* (frontysepis);
 378: *Jeruzalem: „Vala, Hyle i Skofield”*;
 392: *Bukoliki Wergiliusza: Drzewo zgięte wichurą i poległe zboża; Pasterz odganiający wilka*;
 393: *Bukoliki Wergiliusza: „Srebrny strumień Sabriny”*; Tułaczka Colineta;
 406: *Ilustracje do Księgi Hioba: „Naśmiewają się z prostoty sprawiedliwego”*;
 412: *Laokoon*;
 416: *Piekło, pieśń XXII: Krąg przekupnych urzędników*. Tate Gallery, Londyn;
 420: *Starowieczny*.

Tablice czarno-białe

(pierwsza wkładka czarno-biała — między stronami 80 i 81)

- Autograf Blake’a. New York Public Library;
 Pierwszy dom Blake’a, Broad Street 28;
 Dom Blake’a w Lambeth, Hercules Buildings 13. Ze zbiorów Greater London Record Office;
 Domek w Felfham, rysunek Herberta H. Gilchrista;
 Catherine Blake ok. 1785 r., rysunek nieznanego artysty;
 Catherine Blake, szkic autorstwa Blake’a. Tate Gallery, Londyn;
 Szkic z portretu Blake’a, autorstwa Thomasa Phillipsa;
 Blake, szkic autorstwa Johna Flaxmana. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
 Thomas Stothard, rysunek Johna Flaxmana. National Portrait Gallery, Londyn;
 Miniatura George’a Cumberlanda, autor nieznan. National Portrait Gallery, Londyn;
 Autoportret Johna Flaxmana. Art Institute of Chicago;
 James Parker, rysunek Johna Flaxmana. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
 Thomas Butts, autor nieznan. British Museum;
 Szkic z portretu Josepha Johnsona, autorstwa Mosesa Haughtona. Huntington Library, San Marino, California;
 Wielebny A.S. Mathew i Harriet Mathew, rysunek Johna Flaxmana;
 Scena przedstawiająca prawdopodobnie Blake’a z żoną, z notatnika Blake’a. British Museum.

(druga wkładka czarno-biała — między stronami 400 i 401)

- Budnopis jednej z *Pieśni Doświadczenia* w notatniku Blake’a. British Museum;
 South Molton Street 17;

Fountain Court 3 na Strandzie;
 Wnętrze Fountain Court, rysunek Herberta H. Gilchrista;
 Mezzotinta z portretu Williama Hayleya, autorstwa George'a Romneya;
 Thomas Hartley Crome, rysunek Johna Flaxmana. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
 Autoportret Samuela Palmera. Ashmolean Museum, Oksford;
 Autoportret Johna Linnella;
 Portret Blake'a namalowany na kości słoniowej przez Johna Linnella. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
 Maski Blake'a sporządzone przez Deville'a. National Portrait Gallery, Londyn;
 Blake na wzgórzach w Hampstead, rysunek Johna Linnella. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
 Szkic z notatnika Blake'a: „Wędrowiec”. British Museum;
 Ostatnia strona poematu *Jeruzalem*. British Museum.

Tablice kolorowe

Księga Thel (strona tytułowa). British Museum;
Pieśni Niewinności: „Zieleń odpowiada Echem”. British Museum;
Pieśni Niewinności: „Pasterz”. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
Pieśni Doświadczenia: „Kominiarczyk”. British Museum;
Pieśni Doświadczenia: „Londyn”. British Museum;
Zaślubiny Nieba i Piekła (strona tytułowa). Fitzwilliam Museum, Cambridge;
Wizje Cór Albiona (strona tytułowa). Pierpont Morgan Library, Nowy Jork;
 Plansza z *Księgi Urizena*. British Museum;
 Plansza z *Księgi Urizena*. British Museum;
 Plansza 6. z *Europy*. British Museum;
 Plansza 11. z *Europy*. Uniwersytet w Glasgow;
 Plansza z *Pieśni Losa*. British Museum;
 Plansza z *Pieśni Losa*. British Museum;
Newton. Tate Gallery, Londyn;
Nabuchodonozor. Tate Gallery, Londyn;
Męka w Ogroju. Tate Gallery, Londyn;
Złożenie ciała Chrystusa do grobu. Tate Gallery, Londyn;
Dawid z wód ocalony: „Niosły go Cherubiny”. Tate Gallery, Londyn;
Wskrzeszenie Łazarza. Aberdeen Art Gallery;
Ilustracje do Księgi Hioba: „Gdy Poranne Gwiazdy chórem zaśpiewały” [Hi 38,7].
 Pierpont Morgan Library, Nowy Jork;
Sir Jeffery Chaucer i dwudziestu dziewięciu pielgrzymów w drodze do Canterbury (detal).
 Glasgow Museums, Kolekcja Stirlinga Maxwella, Pollok House;
Sen Jakuba. British Museum;
 Sześć ilustracji do „Hymnu na Boże Narodzenie” *Miltona*: „Nastał Pokój”. Huntington Library,
 San Marino, California;
 Dwanaście ilustracji do „*L'Allegro*” i „*Il Penseroso*” *Miltona*: „Sen Młodego Poety”
 („*L'Allegro*”). Pierpont Morgan Library, Nowy Jork;
Chrystus na pustkowiu. Fitzwilliam Museum, Cambridge;
 Plansza z *Miltona*. British Museum;

Plansza z *Miltona*. British Museum;
Plansza z *Jeruzalem*. British Museum;
Plansza z *Jeruzalem*. British Museum;
Duch Pchły. Tate Gallery, Londyn;
Morze Czasu i Przestrzeni. National Trust, Arlington Court, Devon;
Adam i Ewa znajdujący ciało Abla. Tate Gallery, Londyn;
Ilustracje do „Boskiej Komedii” Dantego: „Beatrycze przemawia do Dantego, stojąc na Wozie”.
Tate Gallery, Londyn.